

Dosarul nr.3r-49/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud: V.Muntean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A.Rotaru, A.Garbuz, A.Ciobanu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: T.Chișca-Doneva, Iu.Bejenaru, N.Craiu)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți (jud: I.Grosu, A.Garbuz, A.Ciobanu)

DECIZIE

5 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nina Vascan

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni (în prezent Serviciul Fiscal de Stat) cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com”,

c o n s t a t ă:

La 16 februarie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com” (în continuare SRL „Valgor-Com”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni (actualmente Serviciul Fiscal de Stat), solicitând anularea deciziilor nr. 31 din 21 ianuarie 2015 și nr. 69 din 12 februarie 2015 a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Valgor-Com” a fost admisă, fiind declarate nule decizia nr. 31 din 21 ianuarie 2015 și nr. 69 din 12 februarie 2015 a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul depus de Inspectoratul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, a fost casată hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și a fost emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 10 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul depus de SRL „Valgor-Com”.

La 18 octombrie 2019 SRL „Valgor-Com” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea actului judecătoresc contestat, cu emiterea unei noi hotărâri, de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Valgor-Com”.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 9 ianuarie 2020 SRL „Valgor-Com” a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar în condițiile respective în prezenta speță, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngradi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, ceea ce este inadmisibil.

A susținut recurentul că, în cadrul examinării cauzei în ordine de revizuire i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece a depus o cerere de recuzare a completului de judecată care urma să examineze cererea de revizuire, însă aceasta nu a fost examinată.

La fel, s-a indicat că i-a devenit cunoscut unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, temei de revizuire prevăzut de prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 5 decembrie 2019 (vol.II,f.d.158), și a fost recepționată de SRL „Valgor-Com” la 23 decembrie 2019 (vol.II,f.d.165). Astfel, recursul depus la 9 ianuarie 2020 (vol.II,f.d.174) este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de SRL „Valgor-Com”, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Valgor-Com” (vol.II,f.d.167-174).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de revizuire a reținut că la caz a fost încălcat termenul de declarare a cererii de revizuire (vol.II,f.d.158-163).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de revizuire despre necesitatea respingerii ca inadmisibilă a cererii de revizuire, justă.

Aici, instanța de recurs reiterează că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al codului respectiv, iar conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Respectiv, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ analizând situația de fapt din prezenta speță, consideră oportun de a reitera prevederile art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă care indică expres că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Instanța de recurs menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 Cod de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 Cod de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de revizuire depusă de SRL „Valgor-Com” rezultă că, revizuenta – recurentă a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, invocând că ulterior adoptării deciziei instanței de apel din 28 februarie 2019, la data de 1 martie 2019 a intrat în vigoare Codul civil, care prevede expres la art. 1191 că atunci când, într-o vânzare-cumpărare cu plata prețului în rate, obligația de plată este garantată cu rezerva dreptului de proprietate (rezerva proprietății), cumpărătorul dobândește dreptul de proprietate

la data plății ultimei rate din preț. În opinia sa, în cazul în care această prevedere ar fi fost în vigoare la momentul emiterii deciziei contestate cu recurs, Curtea de Apel Bălți ar fi luat o altă decizie, ceea ce are o importanță esențială în examinarea cauzei.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă, conform cărora cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b).

Prin prisma normei enunțate, instanța de revizuire relevă că, prin hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Valgor-Com” a fost admisă, fiind declarate nule decizia nr. 31 din 21 ianuarie 2015 și nr. 69 din 12 februarie 2015 a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Briceni.

Însă conform deciziei irevocabile din 28 februarie 2019 a Cuții de Apel Bălți, ceea ce se confirmă prin încheierea din 10 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis apelul depus de Inspectoratul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, a fost casată hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și a fost emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, instanța de revizuire corect a reținut că circumstanțele și faptele esențiale ale cauzei invocate de revizuenta SRL „Valgor-Com” în cererea de revizuire i-au fost cunoscute încă în procesul derulării litigiului, fiind pronunțată hotărâre irevocabilă la 10 iulie 2019, iar cererea de revizuire a fost depusă la 16 octombrie 2019, adică, peste termenul legal de 3 luni, instituit de lege, or, în speță, termenul de declarare a cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă și invocat de revizuenta SRL „Valgor-Com” în cererea de revizuire și-a început curgerea la 11 iulie 2019, ziua imediat următoare zilei publicării deciziei instanței de recurs și a expirat la 10 octombrie 2019, aceasta fiind ultima zi de depunere a cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

Cu toate acestea după cum a fost menționat supra, cererea de revizuire a fost depusă la 16 octombrie 2019, fapt ce denotă depunerea cererii de revizuire cu încălcarea termenului de declarare.

Or, termenul de declarare a cererii de revizuire este o condiție obligatorie de exercitare a căii extraordinare de atac – revizuirea, nerespectarea căruia poate duce la consecințe grave în ceea ce privește periclitarea securității raportului juridic. Totodată, termenul de declarare a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în cadrul căruia poate fi exercitată revizuirea. Termenul dat este unul legal și imperativ.

Aici se va menționa deși cererea de revizuire a fost depusă cu omiterea termenului legal, revizuenta SRL „Valgor-Com” nu a solicitat repunerea în termen a cererii de revizuire.

Or, conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Argumentele recursului precum că termenul de revizuire de 3 luni a început a curge de la data de 16 iulie 2019, de când a recepționat încheierea din 10 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție, nu pot fi reținute, or, încheierea eunțată a fost adoptată la 10 iulie 2019, publicată în aceeași zi pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, devenind publică, inclusiv pentru revizuiantă, cu atât mai mult că conform art.445 alin. 3) Cod de procedură civilă, în urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Referitor la argumentele recursului, precum că în cadrul examinării cauzei în ordine de revizuire i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece a depus o cerere de recuzare a completului de judecată care urma să examineze cererea de revizuire, însă aceasta nu a fost examinată, acestea sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, deoarece actele cauzei atestă contrariul și anume, cererea de recuzare depusă de SRL „Valgor-Com” la 5 decembrie 2019 (vol.II,f.d.138) a fost examinată de către Curtea de Apel Bălți în aceeași zi, ceea ce se confirmă prin încheierea din 5 decembrie 2019 anexată la dosar (vol.II,f.d.150-152).

Luând în considerație cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul declarat împotriva încheierii din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți urmează a fi respins cu menținerea încheierii enunțate.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. b) și (2), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com”.

Se menține încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Valgor-Com” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe

raionul Briceni (în prezent Serviciul Fiscal de Stat) cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nina Vascan